

INTRODUCCIÓ

Tres porques és la deriva perversa d'un conte infantil, una visió àcida sobre la desconexió entre l'alegria del consum inconscient i la brutalitat dels processos de producció.

Vet aquí una vegada tres obreres perdudes en una clariana... Tres porques és un diàleg impossible entre tres porques i l'escorxador que ha d'acabar amb les seves vides. Un mirall titil·lant entre la realitat de la indústria càrnia (la veu narradora d'un escorxador real) i la moral protocapitalista del conte infantil (la història meritocràtica d'Els tres porquets). Perquè, ben mirat, si mates un gos s'acaba el món; però si mates vint-i-tres milions de porcs, fas créixer l'economia del país.

BREU EXPLICACIÓ DEL PROJECTE

Des de l'aparició de la primera versió al segle XIX, el conte d'"Els tres porquets" no ha parat de reescriure's i s'ha convertit en un clàssic de la literatura occidental infantil. Les faules compleixen un paper important en la conformació de les subjectivitats: tenen un propòsit didàctic i una intenció formativa, construeixen el comportament, vehiculen les pors amorfes per donar-les-hi consistència material, elaboren símbols que representen realitats, adoctrinen, estableixen axiologies i funden imaginaris col·lectius. Potser a vegades pensem que els contes tenen avast universal però no és així, els contes perfilen cada cultura. És per això que la seva revisió és una manera de deconstruir els sistemes de pensament i les pràctiques que defineixen el nostre estar al món.

El sentit de la nostra peça apunta, en un principi, a qüestionar la moralina que proposa el relat dels tres porquets: el valor de l'esforç com el camí cap a la salvació. Aquesta idea messiànica, que ens van inculcar des de petites amb aquesta faula, reapareix en els discursos hegemònics del neoliberalisme.

Si haviem de fer una peça sobre el valor del treball i des de el conte d'Els Tres Porquets ens sentíem molt atretes a poder-ho articular amb la problemàtica social i mediambiental que suposa la indústria porcina a Catalunya, que és un dels principals motors econòmics del país. És per això hem dut a terme una investigació sobre la situació vulnerabilitzada de les treballadores que s'hi dediquen per tal de extreure materials per la peça. Veiem una relació en el consum de la carn de porc per part de la indústria càrnia i el consum dels cossos de les treballadores per la promesa de que l'esforç ens salvarà: recordem les paraules en ferro forjat a la porta del camp de concentració d'Auschwitz "arbeit macht frei" (el treball us farà lliures).

És per això que durant el procés de creació i escriptura del text hem tingut l'ajuda d'entitats que estan treballant per les condicions laborals de les persones migrades que sostenen la indústria càrnia, o bé entitats que duen a terme activisme medioambiental: CC.OO. de Vic, Càrnies en Lluita, Defensem el Ter, Espectre Verd o Justícia alimentària.

La narradora d'aquesta peça, un element important dins de l'estructura del conte, serà interpretat per la veu de la Kana, una treballadora real d'un escorxador de la comarca d'Osona.

És a través d'aquesta colisió entre el món real del narrador i el món de conte de les porques que podem establir un pont entre la indústria càrnia que processa els cossos de milions de porcs a l'any amb el mite de l'esforç que posseeix milions de cossos per sostenir l'economia.

La carn ho atravesava tot.

ESPAI

Espai de construcció, d'obra. Tot ple de terra remoguda. En una cantonada, els fonaments del futur escorxador on seràn assassinades les tres porques, i tantes més. A l'altre extrem, la bastida. Envoltant-ho tot, cortines de PVC que ens porten directament a un escorxador i ens remeten a l'aïllament d'aquest espai.

És de nit i l'espai de treball està il·luminat amb una farola que penja d'un pal de llum mig tort i alguna jardinera d'obra. Els cables elèctrics es perden enmig de la foscor que envolta l'espai. Una caixa de fusibles penja del pal de llum, a una alçada fàcilment manipulable per un humà. A l'espai també hi ha una formigonera, una ràdio, una nevera, eines de treball i una taula precària amb la maqueta d'un escorxador.

Damunt de tot, els sobretítols: és així com llegim el nostre conte de les tres porquetes a través dels pensaments de la Kana.

ALGUNS APUNTS FORMALS

Tres porques vol confrontar dues estratègies estètiques i discursives clarament diferenciades amb la finalitat de reforçar cadascuna d'aquestes estratègies i poder assolir una visió més complexa de la realitat sobre la qual vol reflexionar. Per una banda, tenim l'univers real del funcionament d'un escorxador, de la indústria càrnia, del sistema d'engreix d'animals i de producció d'aliments, les condicions laborals de les treballadores d'aquesta indústria, els seus desitjos i les seves pors... I, per l'altra, tenim el món fictici de les tres protagonistes de la proposta: tres personatges clarament inspirats en el conte d'Els tres porquets. Intentarem que, a través de la confrontació d'aquests dos universos i les seves característiques discursives i formals, pugui aflorar la visió crítica del tema abordat.

Recollint el camp semàntic del conte original (la construcció d'edificis), presentem a aquests personatges com a possibles treballadores d'una obra en construcció. Són tres companyes que tenen l'encàrrec de col·locar els fonaments de l'escorxador on seran assassinades, processades i convertides en quilos i quilos de carn destinada a engreixar les neveres dels supermercats del país. Les tres porques protagonistes d'aquesta història són, per tant, doblement explotades: mentre viuen, la força dels seus cossos es posa al servei del treball assalariat; un cop mortes, els seus cossos són convertits en objectes de consum. Són, per tant, tres personatges que poc a poc prenen consciència del lloc que ocupen dins la cadena de producció industrial d'aliments: són només matèria primera; tenen tots els deures, però cap tipus de dret.

A més, també donarem espai a la metateatralitat, permetent als personatges reflexionar sobre el fet de fer teatre.

Aquesta presa de consciència gradual és una mena de coming of age còmic, però a estones dolorós. Des de la descoberta feridora de la seva realitat existencial i després d'escoltar la veu d'una treballadora real que detalla de manera exhaustiva el funcionament d'un escorxador, les tres protagonistes decideixen dur a terme una revolució (si avui en dia això encara és possible) per alliberar-se del seu absurd destí. Amb la finalitat d'apropriar-se dels mitjans de producció als quals estaven sotmeses, decidiran dur a terme una darrera acció política i poètica: un acte d'auto-explotació i fagocitació, una barbacoa on es consumiran a si mateixes, convertides en entrepans de cansalada. I de passada, intentaran enverinar a l'espectadora cultural, el llop.

L'espectacle té un to clarament farsesc, bufonesc, amb picades d'ullet al clown i a l'slapstick (especialment, durant la primera meitat de la representació). Tota aquesta acció escènica caòtica, irònica i distanciada, hauria de servir de teló de fons per a intervencions textuais que, partint de la situació dramàtica, combinin teoria crítica, filosofia i humor i incorporin referències a teories filosòfiques, sociològiques i culturals. La idea és generar, per tant, un teatre d'acció física, però també d'acció dialèctica, que combini gags visuals amb reflexions i discussions de conceptes complexes a través de monòlegs, però també a través de diàlegs breus i àgils. Un espectacle a mig camí entre el dolor i la ridiculesa. Els personatges semblen tan aviat sortits del film Canino de Lanthimos (o potser també d'Els idiotes de Lars von Trier), com d'un miting proletari de la Polònia dels noranta; innocència i vehemència tenen el mateix valor.

Podríem dir que l'espectacle vol abordar diferents temàtiques (algunes de més generals, d'altres de més específiques): la construcció de l'entremat moral a través de l'ús del llenguatge i la dialèctica, l'alienació fruit de sotmetre's a un sistema organitzat en funció del treball, el funcionament de la indústria càrnia i de producció d'aliments com a cas paradigmàtic de la desconexió existent entre les conseqüències de l'economia de mercat i el consum despreocupat de mercaderies, els drets laborals de les persones treballadores del sector carni, la lluita col·lectiva contra l'adversitat...

Si haguéssim de definir Tres porques respecte a projectes precedents, podríem dir que l'espectacle és un fill bastard del teatre de situació de la companyia Piel de lava i del teatre dialèctic i de crítica social de René Pollesch.

NOTA DE L'AUTOR

A Tres porques volem parlar de la presa de consciència de tres personatges, tres amigues perdudes en un espai de construcció fangós enmig d'un bosc. Tres personatges que han rebut l'encàrrec de col·locar els fonaments d'una futura construcció de la qual en desconeixen el seu ús. Tres porques que, a poc a poc, descobreixen que no són res més que productes posats a disposició del consumidor en una economia de mercat que tot ho devora. Tres porques no és una versió del conte clàssic. És, més aviat, un malson (carregat d'ironia, però) despullat de tota moralitat; una faula en la qual el somni tranquil·litzador de la meritocràcia ha estat substituït per l'evidència de la despietada bastida econòmica que sustenta el sistema laboral actual. I d'aquest somni fosc no se'n salva ni tan sols el narrador del conte infantil.

Com passava amb l'ús del cor a les tragèdies clàssiques, Tres porques necessita la veu d'un narrador per fer més suportable una realitat que ens entestem a mantenir oculta. Serà un treballador d'un escorxador del país qui prendrà el lloc d'aquesta veu narradora i mediarà entre l'espectador i els personatges de la ficció; entre la seva experiència personal com a escorxador i les formes tranquil·litzadores de la faula clàssica. En aquesta mena de pervers coming of age de les nostres estimades tres porquetes, s'establirà un diàleg entre aquests personatges abandonats enmig d'aquest espai de cartó pedra (escenari de molts dels contes infantils que han configurat la nostra visió del món) i la veu que dona forma a la seva vida fictícia. Serà aquest xoc entre la realitat quotidiana del narrador i les pors i desitjos dels personatges fantàstics el que ens permetrà abordar temes com les condicions laborals dels treballadors de la indústria càrnia o el model de producció industrial d'aliments. Però també ens ajudarà a posar de manifest la desconexió entre l'alegria del consum inconscient i la brutalitat dels processos de producció.

Tres porques en cap cas serà un al·legat a favor del veganisme o un relat anti-especista; serà, més aviat, una faula política sobre la moral protocapitalista dels contes infantils i l'ús del llenguatge com a eina per justificar realitats incòmodes. Realitats com les que es produeixen cada any als escorxadors del país, on gairebé seixanta milions de porcs són sacrificats per satisfer la demanda de carn. Les tres protagonistes d'aquesta història s'adonaran de la irremeiable cruesa de la seva existència i com les seves (i les nostres) vides són organitzades i consumides per les necessitats i desitjos del mercat. En descobrir quin serà el seu destí, les tres porquetes entendran que són tan sols matèria primera, quilos i quilos de carn, cossos taxables i comercialitzables. I tot això, sense que ni tan sols sigui necessari que aparegui el llop; perquè el llop ha estat sempre aquí.

CRÍTiques

“Peten els ploms i la funció fa un tomb inesperat que la va enlairant, enlairant i acaba molt amunt. [...] La veritat és que la segona meitat de l'obra és genial. [...] L'aposta és total, teatre directe sense metàfores”.

Andreu Gomila per **TimeOut**

“Ens empastifen a la cara veritats sobre el capitalisme, l'explotació laboral, l'ètica o Europa, embolcallades magistralment amb l'absurd. El dream team creador El Eje, Pau Masaló i Carla Tóvies ens ofereix una obra universal, que es pot entendre en qualsevol llengua, per tant jo projecto que sigui un treball que rondi i impacti per molts teatres”.

Carrión per **Nova Veu**

“La presència i escolta impecables i la direcció, honestat i també capacitat d'improvisació amb què juguen i ens reten a escena, ens fan pixar de riure i empatitzar amb els personatges. [...] Bravo!”

Júlia Gil Pons per **Nova Veu**

“Soy fan de la compañía El Eje. Es gente de acción directa. En su nueva obra le dan la vuelta a la tortilla (resignificar no cabe aquí) del cuento de los tres cerditos. Es muy buena.

Javier Pérez Andújar per a **ELDiario.es**

FITXA ARTÍSTICA

Co-direcció: Eric Balbàs i Carla Tovies

Dramatúrgia: Pau Masaló

Repartiment: Laia Alberch, Maria Hernández Giralt, Mar Pawlowsky

Amb la col·laboració de Shagun Goyal Gupta.

Disseny d'escenografia: Albert Ventura

Disseny de vestuari: Carlota Ricart

Disseny d'il·luminació: Ivan Cascon

Disseny de so: Nora Haddad

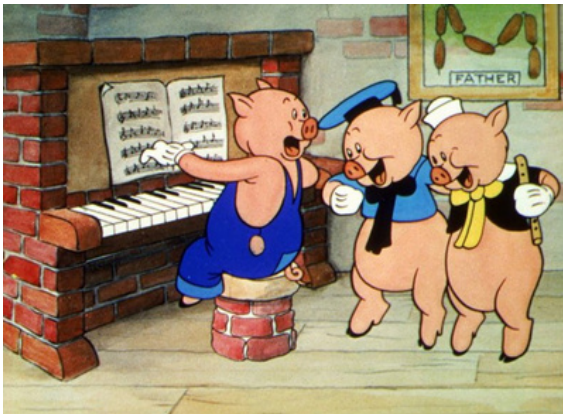
Producció executiva: Yara Himelfarb

Distribució: Biel Martínez-Lorca

Cap tècnic: Joan Martí

Regiduria: Alba Figueres

Producció: El Eje Amb el suport de: Sala Beckett, ICEC i l'Ajuntament
de Barcelona

CONTACTE

Biel Martínez - 686 458 546
management.eleje@gmail.com

“Tres Porques” és l'espectacle que hem estrenat a la Sala Beckett (22 gener - 16 febrer 2025) com a companyia resident 24-25.